

KONKLUSIONER

Vedr.: Konklusioner fra 47. møde i EØS-Rådet
(16. maj 2017 i Bruxelles)

1. 47. møde i EØS-Rådet fandt sted den 16. maj 2017 i Bruxelles under forsæde af Louis Grech, Maltas vicepremierminister og minister for EU-anliggender, som repræsentant for formandskabet for Rådet for Den Europæiske Union. I mødet deltog Frank Bakke-Jensen, Norges minister med ansvar for EØS- og EU-anliggender, Guðlaugur Þór Þórðarson, Islands udenrigsminister, og Aurelia Frick, Liechtensteins udenrigsminister, samt medlemmer af Rådet for Den Europæiske Union og repræsentanter for Europa-Kommissionen og Tjenesten for EU's Optræden Udadtil.

Politisk dialog

2. EØS-Rådet anerkendte, at det tætte samarbejde mellem EU og EØS-EFTA-staterne er den bedste garanti for langsigtet fælles velstand og stabilitet. I denne forbindelse noterede EØS-Rådet sig, at ministrene som led i den politiske dialog ville drøfte *konsekvenserne for EØS-aftalen af Det Forenede Kongeriges udtrædelse af EU og Arktis*. EØS-Rådet understregede, at det er vigtigt at fortsætte praksis med at indbyde embedsmænd fra EØS-EFTA-staterne til politiske dialogmøder på relevant arbejdsgruppeniveau i EU-Rådet.

3. Med hensyn til Det Forenede Kongeriges udtrædelse af EU understregede EØS-Rådet betydningen af at værne om EØS-aftalen og sikre et fortsat velfungerende og homogent indre marked i Europa. EØS-Rådet opfordrede til en tæt dialog og en fortsat udveksling af oplysninger mellem EU og EØS-EFTA-staterne om forhandlingerne mellem EU og Det Forenede Kongerige i henhold til artikel 50 i traktaten om Den Europæiske Union vedrørende Det Forenede Kongeriges udtrædelse af EU og om de fremtidige forbindelser mellem EU og Det Forenede Kongerige, da udtrædelsen også vil påvirke EØS-aftalen.

Samarbejde i EØS

4. EØS-Rådet anerkendte den centrale rolle, som aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS-aftalen) har spillet i over 20 år med hensyn til at fremme økonomisk integration mellem EU og EØS-EFTA-staterne. EØS-Rådet fremhævede, at aftalen har været solid og i stand til at tilpasse sig til ændringer i EU-traktaterne og til EU's udvidelser. EØS-Rådet anerkendte EØS-EFTA-staternes positive bidrag til beslutningsprocessen i forbindelse med EØS-relevant EU-lovgivning og EØS-relevante EU-programmer gennem deres deltagelse i de relevante udvalg, ekspertgrupper, undersøgelser og agenturer samt gennem fremsættelse af EØS-EFTA-bemærkninger. EØS-Rådet understregede, at det er vigtigt at indbyde EØS-EFTA-ministre til uformelle EU-ministermøder og -ministerkonferencer, der er relevante for EØS-EFTA-landenes deltagelse i det indre marked, og gav udtryk for sin påskønnelse af, at det nuværende maltesiske og det kommende estiske formandskab viderefører denne praksis.

5. EØS-Rådet understregede betydningen af et velfungerende indre marked som drivkraft for at fremme den økonomiske vækst og skabe nye job i hele Europa og så med tilfredshed på de skridt, der allerede er taget for at gennemføre forslagene i strategierne for et digitalt indre marked og for opgradering af det indre marked, som begge blev iværksat i 2015, med henblik på til fulde at gøre brug af de uudnyttede muligheder for vækst og produktivitet. EØS-Rådet var enig om, at der er brug for en holistisk tilgang for at håndtere nogle af de største udfordringer, som det indre marked står over for, og understregede betydningen af en tæt inddragelse af EØS-EFTA-staterne i den videre udformning og udvikling af politikker og initiativer vedrørende det indre marked. EØS-Rådet understregede, at større viden om EØS-aftalen i hele EØS er i alle kontraherende parters interesse, og opfordrede indtrængende EU og EØS-EFTA-staterne til at sikre, at der hurtigt og let kan opnås adgang til oplysninger om EØS-aftalen.

Orienterende debat – energi og klimaændringer

6. Der var en orienterende debat om *den fælles opfyldelse af Parisaftalen og de dermed forbundne mål for nedbringelse af drivhusgasemissioner for 2030*. EØS-Rådet lagde stor vægt på et fortsat tæt samarbejde mellem EU og EØS-EFTA-staterne inden for miljø-, energi- og klimapolitikker, navnlig i lyset af klima- og energirammen for 2030 og rammestrategien for en modstandsdygtig energiunion med en fremadskuende klimapolitik. EØS-Rådet bemærkede, at EØS-EFTA-staterne fortsat er en nøglepartner for EU som pålidelig leverandør af energi, og understregede, at det tætte samarbejde bør fortsætte på områderne det indre energimarked, energisikkerhed, emissionshandel, fremme af en konkurrencedygtig, klimaresistent, sikker og bæredygtig lavemissionsøkonomi, energieffektivitet, vedvarende energikilder, CO₂-opsamling og -lagring (CCS) og CO₂-opsamling og -anvendelse (CCU) samt andre miljøspørgsmål, f.eks. affald, kemikalier, forvaltning af vandressourcer og industriforurening.

Finansieringsmekanisme

7. EØS-Rådet understregede betydningen af solidaritet mellem landene i Europa med henblik på at overvinde de sociale og økonomiske udfordringer og gav udtryk for bekymring med hensyn til den fortsat høje ungdomsarbejdsløshed i visse af EØS' medlemsstater. EØS-Rådet roste det positive bidrag fra EØS-finansieringsmekanismen og Norges finansieringsmekanisme for 2009-2014 samt forløberne herfor med hensyn til at mindske de økonomiske og sociale forskelle i hele EØS. Efter den midlertidige anvendelse af aftalerne om en EØS-finansieringsmekanisme og en norsk finansieringsmekanisme for perioden 2014-2021 udtrykte EØS-Rådet tilfredshed med de fremskridt, der er gjort i forhandlingerne om aftalememoranda mellem EØS-EFTA-staterne og modtagerstaterne i EU.

Kontrol med kapitalbevægelser

8. EØS-Rådet noterede sig, at fri bevægelighed for kapital er en grundlæggende frihedsrettighed i det indre marked og en integrerende del af EØS-retten, og erkendte, at der kun midlertidigt kan gennemføres restriktioner på grundlag af bestemmelserne i EØS-aftalens artikel 43. EØS-Rådet hilste fremskridtene med den islandske regerings omfattende plan om ophævelse af kontrollen med kapitalbevægelser uden at true den økonomiske og finansielle stabilitet i landet velkommen, navnlig de nylige skridt til at ophæve kontrollen med kapitalbevægelser for enkeltpersoner, virksomheder og pensionsfonde.

EU-programmer

9. EØS-Rådet anerkendte det bidrag, som EU-programmer har ydet til opbygningen af et mere konkurrencedygtigt, innovativt og socialt Europa, og bifaldt EØS-EFTA-staternes deltagelse i EØS-relevante programmer, som de har bidraget økonomisk til. EØS-Rådet anerkendte navnlig EØS-EFTA-staternes aktive deltagelse og fulde integration i det europæiske forskningsrum samt Norges og Islands vellykkede associering i Horisont 2020, som er EU's flagskibsprogram for forskning og innovation. EØS-Rådet vil fortsat lægge stor vægt på EØS-EFTA-staternes integration og politiktilpasning til EU på forsknings- og innovationsområdet.

Indarbejdelse af EØS-relevante EU-retsakter

10. EØS-Rådet noterede sig statusrapporten fra Det Blandede EØS-Udvalg og gav udtryk for sin påskønnelse af det arbejde, som Det Blandede EØS-Udvalg har gjort for at sikre en fortsat vellykket og velfungerende EØS-aftale.
11. EØS-Rådet udtrykte tilfredshed med den igangværende indsats for at nedbringe antallet af EØS-relevante EU-retsakter, der fortsat mangler at blive indarbejdet i EØS-aftalen, og for at fremskynde indarbejdelsesprocessen. EØS-Rådet bifaldt alle de skridt, der er taget i løbet af de seneste år, og gjorde opmærksom på, at antallet af retsakter, der fortsat mangler at blive indarbejdet, stadig er for højt.
12. EØS-Rådet opfordrede til en yderligere indsats for i væsentlig grad og vedvarende at reducere det nuværende efterslæb og dermed fortsat garantere retssikkerheden og ensartetheden i EØS. Dette fælles mål kan opnås ved hjælp af politisk vilje og styrket dialog mellem de relevante eksperter og organer. EØS-Rådet tilskyndede alle parter til at engagere sig konstruktivt for at finde en løsning på udestående vanskelige spørgsmål.
13. EØS-Rådet glædede sig især over indarbejdelsen i EØS-aftalen af tredje pakke vedrørende det indre energimarked, EU-retsakterne på området økologisk produktion og forordningen om lægemidler til pædiatrisk brug. Det så med tilfredshed på de fremskridt, der er gjort i løbet af de seneste måneder på området fælles regler og standarder for organisationer, der udfører inspektion og syn af skibe.
14. EØS-Rådet understregede også, at det er meget vigtigt hurtigt at indarbejde og anvende udestående lovgivning på området finansielle tjenesteydelser – som udgør mere end en tredjedel af efterslæbet – for at sikre lige vilkår i hele EØS i denne vigtige sektor.
15. EØS-Rådet bemærkede, at det fortsat er nødvendigt at gøre fremskridt med hensyn til en række vigtige udestående spørgsmål, og så frem til snarest at nå frem til en konklusion, navnlig vedrørende tredje postdirektiv.

16. EØS-Rådet noterede sig desuden, at der er en række af Det Blandede EØS-Udvalgs afgørelser, hvor EØS-aftalens frist på seks måneder med hensyn til forfatningsmæssig godkendelse er blevet overskredet. Det opfordrede EØS-EFTA-staterne til at styrke deres indsats for at afslutte de udestående sager så hurtigt som muligt og til at undgå sådanne forsinkelser i fremtiden.

Handel med landbrugsprodukter

17. EØS-Rådet anerkendte, at de kontraherende parter på ny havde bekræftet deres tilsagn om i overensstemmelse med artikel 19 i EØS-aftalen at fortsætte deres bestræbelser på at opnå gradvis liberalisering af handelen med landbrugsprodukter.
18. For så vidt angår den aftale i form af brevveksling mellem Den Europæiske Union og Island om yderligere handelspræferencer for landbrugsprodukter, der blev indgået i 2015, opfordrer EØS-Rådet parterne til at afslutte deres interne procedurer, så aftalen kan træde i kraft så hurtigt som muligt.
19. EØS-Rådet så med tilfredshed på paraferingen den 5. april 2017 af aftalen mellem Den Europæiske Union og Norge om yderligere handelspræferencer for landbrugsprodukter, der blev vedtaget på grundlag af artikel 19 i EØS-aftalen, og så frem til undertegnelsen heraf.
20. EØS-Rådet opfordrede de kontraherende parter til at fortsætte dialogen om revisionen af handelsordningen for forarbejdede landbrugsprodukter inden for rammerne af artikel 2, stk. 2, og artikel 6 i protokol 3 til EØS-aftalen med henblik på yderligere at fremme handel på dette område. I denne henseende noterede EØS-Rådet sig de nylige skridt, som EU og Island har taget til yderligere at liberalisere handelen med forarbejdede landbrugsprodukter på gensidigt grundlag inden for rammerne af protokol 3 til EØS-aftalen. EØS-Rådet noterede sig suspenderingen af forhandlingerne mellem EU og Norge om beskyttelse af geografiske betegnelser.

Fisk og fiskevarer

21. EØS-Rådet hilste den midlertidige anvendelse af protokollen om handel med fisk og fiskevarer mellem Island og EU fra den 1. august 2016 og af protokollen om handel med fisk og fiskevarer mellem Norge og EU fra den 1. september 2016 velkommen.

Parlamentarisk samarbejde

22. I anerkendelse af den vigtige rolle, som det parlamentariske samarbejde spiller i EØS, noterede EØS-Rådet sig den resolution, som Det Blandede EØS-Parlamentarikerudvalg vedtog på mødet den 14. december 2016 i Strasbourg, om *Det Blandede EØS-Udvalgs årsberetning om EØS-aftalens funktion i 2015*.
-